Акіншина Ірина Миколаївна
Кандидат філологічних наук, доцент
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ БІБЛІЙНОГО МАТЕРІАЛУ ХУДОЖНЬОЮ БІОГРАФІЄЮ МЕЖІ XX-XXI ст.

Протягом одинадцяти століть у світовій літературі накопичилась велика кількість творів різних жанрів, присвячених інтерпретації сторінок Біблії. У деякі епохи твори саме цих жанрів рухали розвиток біографічної літератури вперед, а іноді ставали провідними жанрами літератури взагалі.

В українській літературі традицію переспівів Святого Письма аж до кінця XX ст. підтримувала поезія. Лише невеликі ремінісценції наявні в прозі й драматургії. Перші прозові твори, цілком присвячені інтерпретації Книги Книг, в Україні з'являються 2000 року. Один з них – „Перерване Євангеліє" К. Петрова. У центрі твору – образ Христа, якому підпорядковані всі сюжетні лінії. Твір складається з двох частин: перша – „Ізраїль", друга – „Індія". У жодному з канонічних Євангеліїв не міститься розповіді про перебування Ісуса в Індії, навчання в Гімалаях в Учителя Патанджалі, який, за історичними свідченнями, жив у II ст. до н. е. й був основоположником хатха-йоги як релігійно-ідеалістичної системи. Ісус Христос К. Петрова далекий від загальноприйнятих релігійних канонів. Біографія його вигадана. Заглиблення Ісуса у філософію Сходу К. Петров використовує для розуміння подальшої долі Христа – за допомогою вдосконалення людської натури оволодіти найвищою мудрістю й вічним життям.

Своєрідним у оповіді є введення образу ув'язненої разом з Ісусом у єгипетському полоні дівчини – русинки Галини з берегів річок Славутиці й Борисфена. Автор вплітає в тканину твору прадавню історію росів, розповідь про їхні вірування, звичаї, менталітет, природні здібності, кліматичні умови, спосіб життя.

У творі розгортається драма призначення життя Іуди, що суперечить традиційним клерикальним канонам. Він – не зрадник, а найвідданіший друг Ісуса, який завжди допомагає майбутньому Спасителю людства в скрутну й трагічну хвилину. К. Петров надає образу Іуди значення жертовності. Цим самим автор доводить право письменника на художній вимисел, розгортання творчої фантазії. Автор оповіді наголошує на божественних початках будь-якої творчості. У процесі творчості людина наближається до Бога як кінцевого трансцендентного Абсолюту. Саме так розглядали питання відношення людини до Бога В. Соловйов, М. Бердяєв, Л. Франк, П. Флоренський, В. Вернадський. Про взаємозв'язок людського, природно-космічного та трансцендентного світів говорив у своїх творах Г. Сковорода. Про те, що Всесвіт має інформаційний, а отже, й духовний вимір, стверджує й синергетична теорія, яку розробляла в останні десятиліття брюссельська школа І. Пригожина.

Твір К. Петрова має алегоричну назву. Це – ніби уривок з Євангелія, який не має ні початку, ні кінця. Отже, повість є спробою написання сучасного апокрифу.

У 2000 році виходить досить несподіваний твір Г. Штоня „Суд", який було написано 1998 року. Ключ до розуміння твору криється в епіграфі, узятого з „Paradiso" (XXXI, 108) Борхеса. Змістове наповнення якоюсь мірою пояснює й передмова А. Дімарова. Твір не несе на собі релігійного забарвлення, частково відступає від традиційних Євангельських канонів. Повість побудована за законами художньої літератури, де є авторський домисел і вимисел, творча фантазія, простежується цілісна концепція автора. Центральний образ твору – Ісуса Христа – зображено таким, яким він уявився авторові. Разом з тим, у творі збережені ключові події, які відбулися із сином Божим за Євангеліївськими оповідями; є факти, відомі з історії.

Таким чином, ми можемо стверджувати, що твір „Суд" Г. Штоня – це біографічна повість апокрифічного характеру, що має форму сповіді. Пам'ять дає можливість наново переживати своє минуле, об'єктивно оцінювати власні дії. Подібна взаємодія внутрішніх і зовнішніх чинників у життєписній творчості призводить до складних часо-просторових зсувів у оповіді, зміщення центру авторської уваги у сферу свідомості персонажа. У таких творах навколишня дійсність відтворюється через суб'єктивне сприйняття головного героя, пропускається через його свідомість, забарвлюється його психологічним станом під час певних, іноді напружених, епізодів життя.

Частково користуючись міметичним принципом відображення буття, Г. Штонь звертається до „вічної" постаті для розмірковування над нагальними духовними питаннями сучасності. У творі відчувається авторська рефлексія на кризовий стан духовності суспільства, певну розгубленість напередодні нової ери, проблематичність подальшого існування людства у фізичному й морально-етичному просторі. Катастрофічність буття визначається також фінансово-економічними чинниками, екологічними катаклізмами, що призводить до невротичних психічних станів людської спільноти.

І знову, як у „Перерваному Євангелії" К. Петрова, поборником вічної правди й вічного Бога виступає Юда – приречений самітник і філософ. Одночасно Юда є й помічником Христа в розумінні краси, духовності, гармонії, Бога. Саме Юда доводить першим християнську відповідальність за світ кожної особи. Юда сам себе скарав за послух, який, за його словами, для віри є зайвим. Але смерть Юди виявилася марною: вона нікого й нічому не навчила. Людство робило й робить помилки, і єдиний вихід – пристрасний суд над собою.

Отже, ще раз у світовій літературі красне письменство звертається до теми інтерпретації Книги книг, але вже на новому рівні – у сфері художньої біографії. Твори Г. Штоня, К. Петрова символізують вихід на новий щабель літератури у зв'язку з деканонізацією клерикально канонізованих біблійних персонажів. У такий спосіб сучасні автори вдаються до інтертекстуальності у своїх творах. Жанрове розмаїття форм реалізації біографічного матеріалу свідчить про постійні творчі пошуки в галузі художніх життєписів.

Папко Світлана Вікторівна
Коледж технологій, бізнесу та права
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

НЕОЛОГІЗАЦІЯ ЛЕКСИКИ ЧЕРЕЗ ВПЛИВ «КІБЕРМОВИ» НА СКЛАД СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Сучасна англійська мова перебуває під постійним впливом кросс-культурних взаємодій. Вона зазнає значних змін, пов'язаних з активним входженням у життя носіїв мови мультимедійних комунікативних засобів, що значно змінюють уявлення людей про принципи мовленнєвого спілкування та роль віртуального простору на нього.

Наприкінці XX сторіччя Інтернет та інформаційні технології набули значного поширення. Цей процес вплинув на мову, наслідком чого була поява нових термінів для позначення нових технічних засобів тощо. Це, зокрема, вплинуло на розвиток словникового запасу мови та поширило Інтернет-інновації в мовах світу. У сучасному суспільстві вже не мова, не соціум, не культура впливають на інтернет, а сам інтернет (мова спілкування в мережі, вебінари, термінологічна система інтернету) і процеси, що відбуваються в ньому, мають величезний вплив на суспільство, мову, культуру та інші сфери нашого життя.

Неологізми, які найчастіше вживаються в мережі Інтернет, можна умовно поділити на такі групи: комп'ютерні терміни, комп'ютерний сленг, інтернет-сленг, або жаргон, молодіжний сленг. Як стверджують відомі лінгвісти, блогосфера, або «кібермова», є основним постачальником більшої кількості неологізмів в англомовну картину світу. Проблемі неології в останні роки було приділено достатньо уваги. Особливості поповнення лексичного складу мови неодноразово ставали предметом вивчення у конкретних дослідженнях. У центрі уваги лінгвістів перебували закономірності утворення нових слів, особливості словотвірних процесів як аспекти складного процесу лексичної номінації. Саме тому в останні роки в значній мірі відбулось збагачення словникового складу англійської мови. Поняття "неологізму" набуло особливо актуального та важливого змісту як рушійної сили прогресу мови. Проте виникає досить цікаве питання: як «кібермова» впливає на словниковий склад мов світу й, зокрема, англійську?

Сучасні електронні розробки зробили як позитивний, так і негативний внесок у розвиток людської цивілізації. Сьогодні з'являються нові небезпечні технічні можливості для різних злочинів та правопорушень. Разом з ними виникли нові варіанти злочинів, так званих «кібернетичних»: *cyberpiracy, cybercrime, cyberbuglary.*

Існують протилежні думки про вплив на розвиток суспільства лінгвістичних експериментів та новацій, що породжуються середовищем спілкування інтернету. Одні вважають, що «кібермова» має перспективи, інші вбачають тільки її негативний вплив на розвиток суспільства.

Характерною рисою спілкування онлайн є фактично безмежний простір для творчості. Якщо розглянути «кібермову» крізь призму лінгвістичних досліджень в області лексикологів, то в ній не існує редакторів та коректорів. В мовленнєвому спілкуванні в англійських чатах не існує чітко виражених правил і часто вдаються до порушень орфографічних і граматичних норм мови. Дослідники припускають, що під впливом такого використання мови сучасна молодь буде допускати все більше і більше помилок при написанні, ніж попередні покоління. Очікується, що підлітки, які звикли робити навмисні помилки в чатах, будуть за звичкою переносити частину з них на вживання традиційної англійської мови на письмі та в говорінні. Як наслідок, зменшується вплив літературних норм на культуру мови. Це призведе до того, що при читанні, говорінні чи письмі звичайного тексту, що містить якусь кількість випадкових помилок, вони просто не помічаються, або їх сприймають як допустимі. Все це призведе до зниження рівня знань національної мови.